

พิษณุโลกกับบทบาทการเชื่อมโยงอาเซียน*

ชฎาพร กานอินทร์ **

คำสำคัญ : พิษณุโลก/บทบาทการเชื่อมโยง/ประชาคมอาเซียน

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดพิษณุโลก เป็นจังหวัดอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 377 กิโลเมตรโดยทางรถยนต์มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ ทิศเหนือ : ติดกับอำเภอน้ำป่าด อำเภอฟิชัย อำเภอทองแสนขัน จังหวัด อุตรดิตถ์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศใต้ : ติดกับอำเภอเมือง อำเภอสว่างงาม อำเภอวังทรายพูน กิ่งอำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร ทิศตะวันออก : ติดกับอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย อำเภอลำทะเมนชัย อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดขอนแก่น ทิศตะวันตก : ติดกับอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอบึงสามพัน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลกถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศไทยที่มีความพร้อมในด้านภูมิประเทศ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของภาคเหนือตอนล่าง เชื่อมภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่สำคัญอยู่ในแนวทางเชื่อม North – South Economic Corridor (NSEC) และ East – West Economic Corridor (EWEC) สามารถต่อไปยังสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้จึงทำให้จังหวัดพิษณุโลกมีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าการบริการใน

* บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่องพิษณุโลกกับบทบาทการเชื่อมโยงอาเซียน โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

**นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับนักบริหาร รุ่นที่ 19 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้านได้ และเกิดการยกระดับศักยภาพของจังหวัดพิษณุโลกให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืนเพื่อศึกษาศักยภาพการพัฒนาและปัจจัยที่เอื้อต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัด รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ซึ่งตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ค.ศ. 2019 – 2036) มีประเด็นที่เน้นการขยายขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการให้บริการธุรกิจโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ โดยสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงในภูมิภาคและอาเซียนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ค.ศ. 2017 – 2021) กำหนดเป้าหมายด้านยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาให้ประเทศไทยมีบทบาทหลักในด้านภูมิภาคทั้งด้านโลจิสติกส์ การค้า การบริการ และการลงทุน เป็นศูนย์กลางการกระจายความเจริญในภูมิภาคอาเซียน กลุ่มอาเซียน และอนุภูมิภาค และเป็นระบบห่วงโซ่มูลค่าอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน มีความเชื่อมโยงกัน เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องโดยมีแนวทางการพัฒนาสร้างความพร้อมภายในประเทศเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงระหว่างประเทศได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้จะต้องสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างภายในประเทศ ทั้งระดับประเทศ และภูมิภาค ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นระบบ จังหวัดพิษณุโลก ถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางบริการโลจิสติกส์ และโครงการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและเพื่อให้ประชาคมอาเซียนเป็นประชาคมที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน โดยที่ประชุมได้ออกถ้อยแถลงว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในอาเซียน และตั้งคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในอาเซียน (High Level Task Force on ASEAN Connectivity - HLTF-AC) เพื่อจัดทำแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity - MPAC) แบ่งเป็น 3 สาขา ได้แก่ (1) ความเชื่อมโยงทางกายภาพ เช่น การสร้างถนน รางรถไฟ สะพาน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน และอื่น ๆ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ (2) ความเชื่อมโยงทางกฎระเบียบและการพัฒนา เช่น การปรับปรุงกฎระเบียบด้านการขนส่ง ศุลกากรตรวจคนเข้าเมือง การค้าและการลงทุน ให้สอดคล้องกัน (3) ความเชื่อมโยงระดับประชาชน เช่น การท่องเที่ยว การสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้สะดวก การสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชน รวมถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะและขีดความสามารถสอดคล้องกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและในคราวที่ไทยเป็นประธานอาเซียนใน ค.ศ. 2019 นี้ไทยได้กำหนดว่าจะพัฒนาประเทศและได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการทำงานเป็น 3C ชุดที่สอง คือ การเป็นประชาคม (community-building) ความเชื่อมโยง

(connectivity) และการเป็นแกนกลาง(centrality) ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ว่า หลังจากทีอาเซียนได้ขยายตัว ด้านจำนวนสมาชิกไปแล้ว ก็ต้องการรวมตัวให้แน่นแฟ้นและลงลึกกว่าเดิมในมิติต่างๆ ไปพร้อมกันด้วย เพื่อเป็นประชาคมอาเซียนที่มั่นคงและสามารถรักษาบทบาทนำอาเซียนในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ในภูมิภาค การเป็นประธานอาเซียนของไทยครั้งนี้มีแนวคิดหลัก คือ “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” “ร่วมมือ ร่วมใจ” โลกในปัจจุบันมีความเชื่อมโยงกันอย่างลึกซึ้ง ประชาคมอาเซียนของเราต้องมีเพื่อน ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน หรือใช้ประโยชน์จากโอกาสต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ASEAN ก็ต้องเป็นทีมเช่นเดียวกัน จึงจะมีพลัง สมาชิกในทีมคือประเทศและประชาชนทุกคนในอาเซียน อาเซียนจึงต้องมีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกัน เชื่อมโยงกัน ในขณะเดียวกันก็ต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี และสร้างความเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อกับมิตรประเทศภายนอกภูมิภาค บนพื้นฐานของเอกภาพอาเซียนและหลักการสามเอ็ม (3Ms) คือ การไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน (mutual trust ความเคารพซึ่งกันและกัน (mutual respect) และผลประโยชน์ร่วมกัน (mutual benefit) เพื่อนำไปสู่ ความเจริญรุ่งเรืองและสันติภาพที่ยั่งยืนในทุกมิติ “ก้าวไกล” การก้าวสู่นาคตให้ทันโลกที่เต็มไปด้วย การแข่งขันและความท้าทาย จึงต้องเตรียมความพร้อมให้ชาวไทยและชาวอาเซียนเข้าสู่ยุค 4.0 อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และก้าวสู่ดิจิทัลอาเซียน “ยั่งยืน” การพัฒนาในทุกด้าน โดยคำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว จังหวัดพิษณุโลกพร้อมแล้วที่จะเป็นฟันเฟืองในการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ของกลุ่มแม่น้ำโขง ด้วยความโดดเด่นด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่บน - weat economic เส้น east และ north – south economic corridor ทำให้จังหวัดพิษณุโลก กำหนดยุทธศาสตร์เป็น “เมืองบริการเศรษฐกิจและสังคมสีเขียวอินโดจีน และยังสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาบทบาทของจังหวัดพิษณุโลกกับบทบาท การเชื่อมโยงอาเซียนในฐานะการเป็นเมืองบริการทางเศรษฐกิจและเป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยง อาเซียน 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของจังหวัดพิษณุโลกกับบทบาทการเชื่อมโยงอาเซียนในฐานะ ที่ได้รับให้เป็นเมืองบริการทางเศรษฐกิจและเป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยงอาเซียน 3) เพื่อศึกษาถึง แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของจังหวัดพิษณุโลกในการเป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยง อาเซียน

วิธีการดำเนินการศึกษา

การวิจัยเรื่องพิษณุโลกกับบทบาทการเชื่อมโยงอาเซียน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และการวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ทั้งภาครัฐและเอกชน งานวิจัย รายงานการศึกษาทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นข้อมูล พื้นฐานในการศึกษาเกี่ยวกับพิษณุโลกกับบทบาทการเชื่อมโยงอาเซียนในฐานะการเป็นเมืองบริการทาง เศรษฐกิจและเป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยงอาเซียนเพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของจังหวัด พิษณุโลกกับการดำเนินโครงการต่างๆที่เกิดขึ้นตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหา และตีความการวิจัย เชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (in- depth interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key – informants) ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) และแบบไม่มีส่วนร่วม (Non- participant observation)

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาวิเคราะห์ตีความ ประเมินผลข้อมูลควบคู่ไปกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลหรือการบูรณาการ แนวคิด การบูรณาการบทบาทของจังหวัดพิษณุโลกในฐานะเมืองบริการทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับเนื้อหา ความเชื่อมโยงระหว่างกันอาเซียนโดยพิจารณาศึกษาที่การดำเนินการความเชื่อมโยงระหว่างกันใน อาเซียน ซึ่งผู้วิจัยจะใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล 3 วิธีการหลัก คือ 1 .ศึกษาจากข้อมูลเอกสาร (documentary research) 2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) 3.ขั้นตอนการวิจัย

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า

จังหวัดพิษณุโลกมีความพร้อมทางกายภาพที่มีลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสม ทั้งตำแหน่งที่ตั้ง มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยต่อการเป็นศูนย์กลางของภาคเหนือตอนล่าง เชื่อมภาคเหนือ ภาค กลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่สำคัญอยู่ในแนว North – South Economic Corridor (NSEC) และ East – West Economic Corridor (EWEC) สามารถเชื่อมต่อไปยังเวียดนาม จีนตอนใต้ จึงทำให้จังหวัดพิษณุโลกมีบทบาทสำคัญในการเป็น ศูนย์กลางการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้า การบริการในภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้าน ได้แล้วจังหวัดพิษณุโลกถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางบริการโลจิสติกส์และโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง เชื่อมโยงอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง แต่โครงการต่างๆที่กำลังจะเกิดขึ้นในจังหวัดต่างก็มีปัญหาและอุปสรรค

มากมายตามมาทำให้การดำเนินการของโครงการต่างๆเกิดความล่าช้า ปัญหาที่พบ ได้แก่ เรื่องการซ้ำซ้อน เรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอซึ่งบางครั้งการลงทุนของภาครัฐยังใช้ระบบมือใครยาวสาวได้สาวเอาโดยการกระทำของผู้มีอำนาจซึ่งกระทำโดยไม่มองถึงความเหมาะสมและความจำเป็น ปัญหาระหว่างหน่วยงานรัฐด้วยกันเองในการที่ว่า การอนุมัติอนุญาตโครงการต่างๆที่มีหลายหน่วยงานจะต้องรับผิดชอบ ต้องมีการผ่านกระบวนการขั้นตอนต่างๆหลายขั้นตอนและแต่ละขั้นตอนก็ต้องใช้เวลาในการที่จะเซ็นอนุมัติ หน่วยงานรัฐที่ไม่ยอมเซ็นให้เนื่องจาก ไม่มีกฎหมายรองรับ เพราะหน่วยงานรัฐเองก็กลัวความผิด ถ้าเซ็นอนุมัติไปแล้วกฎหมายไม่รองรับเพราะกฎหมายมีความล้าสมัยและปัญหาที่สำคัญอีกประการที่ทำให้เกิดปัญหานั้นก็คือ คน เพราะ ได้รับผลกระทบส่วนน้อย แต่ก็ทำให้เป็นปัญหาจนทำให้โครงการไม่บรรลุ เพราะ จิตสำนึกหรือจิตสาธารณะยังน้อย คือ เสียส่วนน้อยเพื่อส่วนใหญ่มิให้เกิด ซึ่งนี่ก็คือว่าเป็นปัญหาที่ใหญ่และสำคัญอยู่เหมือนกันและเป็นสิ่งที่ต้องแก้โดยการสร้างจิตสำนึกให้มาก

แนวทางการแก้ไข คือ ภาครัฐควรบริหารจัดการ การดำเนินงานต่างๆโดยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลหรือมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเองแต่จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของส่วนกลางที่กระทำตามกฎหมายที่เขียนไว้อย่างเหมาะสมโดยไม่มากหรือน้อยเกินไปทุกสิ่งทุกอย่างที่ดำเนินการจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นเสียส่วนใหญ่ ประชาชนต้องมาก่อนและจะต้องออกกฎระเบียบ ออกกฎหมายที่จะสามารถยืดหยุ่นได้ เพราะ ในการอนุมัติในแต่ละครั้ง หน่วยงานที่อนุมัติจะต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบที่จะตามมา เพราะ หน่วยงานที่อนุมัติให้ดำเนินโครงการ ต่างก็กลัวความผิด ในเมื่อหน่วยงานต่างๆไม่เซ็นอนุมัติ การดำเนินงานต่างๆจึงไม่เกิดขึ้นหรือเกิดความล่าช้าในการดำเนินงานและปัญหาอีกประการหนึ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไข คือ การปลูกจิตสำนึกจิตสาธารณะให้กับประชาชนเกิดความเสียสละเพื่อส่วนรวมและเพื่อความเจริญของจังหวัดและประเทศจะได้มีความเจริญทัดเทียมนานาประเทศ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาบทบาทของจังหวัดพิษณุโลกกับการเชื่อมโยงอาเซียนถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการต่างๆที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยงอาเซียนโดยมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการซ้ำซ้อนของหน่วยงานรัฐ เรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ เรื่องกฎระเบียบกฎหมายที่ยังล้าสมัยอยู่ และเรื่องจิตสำนึก จิตสาธารณะของประชาชน ปัญหาดังกล่าว ส่งผลกระทบด้านการพัฒนาจังหวัดและยังส่งผลไปถึงเรื่องเศรษฐกิจ เนื่องจากจังหวัดพิษณุโลกมีความพร้อมทางกายภาพ มีภูมิจังหวัดที่เหมาะสมกับการเป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยงอาเซียนและยังได้รับให้เป็นเมืองบริการทางเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นว่า ความเจริญต่างๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้น ทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา เช่น ความเจริญทุกสิ่งได้เข้ามาไม่ว่าจะเป็นรถไฟฟ้า รถไฟความเร็วสูงหรือรถไฟรางคู่ จะต้องคิดให้ถึงปลายทางว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นจะส่งผลกระทบอย่างไรบ้าง ไม่เพียงแต่จะดำเนินการ แล้วกลายเป็นปัญหาที่จะต้องมาแก้ไขในภายหลัง เช่น เรื่องของการจราจรที่ติดขัด เมื่อกลายเป็นเมืองใหญ่แล้ว แน่นนอนว่าการจราจรทางถนนต้องมีปัญหาอย่างแน่นอน จะต้องแก้ไขให้ถึงปลายทาง ถ้าการจราจรติดขัดก็เท่ากับว่าสูญเสียเรื่องเศรษฐกิจ เผลอสถานีน้ำมันไปบนถนน เรื่อง มลพิษสิ่งแวดล้อม เรื่องหมอกควันอะไรต่างๆเกิดขึ้น ปัญหาสิ่งแวดล้อมก็จะตามมา แนวทางในการแก้ไขอย่างเช่น รถไฟความเร็วสูงจะต้องมีปัญหาดังกล่าวตามมา ซึ่งทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆที่จะตามมาโดยการ หลีกเลี่ยงการสร้างจุดตัดที่อยู่ในเมืองหรือแหล่งชุมชนเมือง เพื่อหลีกเลี่ยงการจราจรที่ติดขัด เราอาจจะหลีกเลี่ยงโดยการสร้างสะพานข้ามทางรถไฟ หรือสร้างรางรถไฟข้ามถนน หรือทำอุโมงค์ โดยที่การสัญจรทางรถไฟจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อ การจราจรบนท้องถนนที่อยู่ในเมือง และจะต้องป้องกันในเรื่องมลภาวะทางเสียง เพราะ รถไฟความเร็วสูงต้องมีปัญหาดังกล่าวอย่างแน่นอนทางจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการวางแผนหาทางป้องกันแก้ไขเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆเหล่านี้ขึ้น โดยต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและประชาชนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

1. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจังหวัดพิษณุโลกจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณและบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมสร้างจังหวัดเข้มแข็ง พัฒนาเยาวชนและสร้างเครือข่ายการพัฒนาสังคม รวมทั้งต้องสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลง สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกในเรื่องการเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวมและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัด
2. ควรเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงกฎระเบียบภายในประเทศให้สอดคล้องกับระดับภูมิภาคในอาเซียน

3. ควรจัดให้มีเวทีสาธารณะเพื่อเชื่อมรอยต่อระหว่างประชาชนในจังหวัดและหน่วยงานรัฐให้มากขึ้น โดยจะต้องมีการกำหนดที่หน่วยงานหลักเพื่อระดมความคิดเห็นจากประชาชนทุกภาคส่วนในการเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการได้รับให้เป็นจังหวัดที่เป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยงอาเซียนในด้านต่างๆ และทางจังหวัดควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมภาคเอกชนในกระบวนการสร้างความเชื่อมโยงในอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการเตรียมความพร้อมของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลกในการเป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมโยงอาเซียน

บรรณานุกรม

- กรมประชาสัมพันธ์.(2554). ประเทศไทยกับอาเซียน. ค้นเมื่อ 18 เมษายน 2562,
จาก http://www.prd.go.th/download/thai_asian.pdf
- กรมอาเซียน. (2553).แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน.
ค้นเมื่อ 18 เมษายน 2562, จาก
http://www.mfa.go.th/asean_web/media/Social_plan.pdf
- กรมอาเซียน. (2555ข). (ร่าง) เอกสารการเตรียมความพร้อมของหน่วยราชการไทยรับผิดชอบ
ภายใต้เสาประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน. กรุงเทพมหานคร:ผู้แต่ง.
- กรมอาเซียน, กลุ่มงานนโยบาย. (2555). พัฒนาการของประชาคมอาเซียน. ค้นเมื่อ
18 เมษายน 2562, จาก
<http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/organize20120827-153635-807152.pdf>
- กรมอาเซียน, กองอาเซียน 3. (2554). แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน. กรุงเทพ
มหานคร: สำนักพิมพ์คาริสมา มีเดีย.
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2554). ประชาคมอาเซียน (ASEAN community). ค้นเมื่อ
18 เมษายน 2562, จาก <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/organize-document-1808.pdf>
- กระทรวงการต่างประเทศ, กรมอาเซียน. (2548). เขตการค้าเสรีอาเซียน. ค้นเมื่อ
18 เมษายน 2562, จาก <http://www.mfa.go.th/internet/document/620.doc>
- ทวีศักดิ์ ตั้งปฐมวงศ์. (2552). ประชาคมอาเซียนและกฎบัตรอาเซียนคืออะไรและสำคัญอย่างไร?
ค้นเมื่อ 19 เมษายน 2562, จาก <http://www.thaingo.org/writer/view.php?id=1324>
- ประภัสสร ตั้งปฐมวงศ์. (2554). ประชาคมอาเซียน.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี. (2561-2562). แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก. ค้นเมื่อ
20 เมษายน 2562, จาก <http://www.ppao.go.th/> ศูนย์ข้อมูล อบจ. พิษณุโลก

แผนพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเมืองพิษณุโลก. (2560). “อนาคตเมืองพิษณุโลก”. ค้นเมื่อ 20 เมษายน 2562, จาก <http://www.smartgrowththailand.org/plan-develop-mass-transit-phitsanulok>

ไชยวัฒน์ ตระการรัตน์สันติ, thaiindy.org, กฏบัตรอาเซียน, 2558

พิชิต ขอผล, (2561). พิษณุโลกรวมพลัง. ค้นเมื่อ 20 เมษายน 2562, จาก <http://www.tatp.or.th/pitlok-smart-city>

ชลธิชา जानเก่า. (2555). ความพร้อมของชุมชนในการบริการจัดการพื้นที่ทับซ้อนของเขตเศรษฐกิจชายแดน กรณีศึกษา อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย.

ธิดารัตน์ โชคสุชาติ. (2553). ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : ความสำคัญและการเตรียมความพร้อมของ ไทย.

สืบพงศ์ สุขสม. (2558). ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองในกลุ่มอนุภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) กับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนผลจากการเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 4 จังหวัด เชียงราย.

สำนักงานขนส่งจังหวัดพิษณุโลก. (2560). ค้นเมื่อ 20 เมษายน 2562, จาก <https://www.dlt.go.th/site/phitsanulok/m-about/2157/>

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก.(2560). แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2560-2564). <https://www.dlt.go.th/site/phitsanulok/m-about/2157/>

Thomas R. Dye. (2005). ทฤษฎีนโยบายสาธารณะ. ค้นเมื่อ 17 เมษายน 2562, จาก <http://www.nakhonsawanresearch.blogspot.com/2017/01/thomas-r-dye.html>